



Fostering Student Engagement in Learning Filipino Language and Literature: College Students' Experiences in Developing Language Skills at Sulu State University

AHMED AZIZ D. ALAWAN

Assistant Professor I

Sulu State University

azizdammang03@gmail.com

Abstract

Student engagement is widely recognized as one of the most significant factors influencing successful language and literature learning, particularly in higher education, where advanced language proficiency, critical thinking, and appreciation of Filipino culture are expected to be developed. Despite the implementation of various pedagogical strategies in teaching Filipino, sustaining students' active participation both inside and outside the classroom remains a persistent challenge. This study aimed to explore the experiences of college students regarding their engagement in learning Filipino Language and Literature and how such engagement contributes to the development of their language skills at Sulu State University. A phenomenological research design within the qualitative research paradigm was employed to capture the essence of the participants' lived experiences. Twelve (12) college students were purposively selected based on their active participation in Filipino courses. Data were collected through semi-structured interviews, validated through member checking, and analyzed using Braun and Clarke's (2022) Thematic Analysis. Four major themes emerged from the analysis: (1) active engagement as a pathway to meaningful learning of Filipino language and literature; (2) collaborative learning as a catalyst for developing communicative competence; (3) fostering critical thinking and literary appreciation through reflective discourse; and (4) building self-confidence and linguistic identity through authentic learning experiences. The findings reveal that active student engagement not only enhances learners' listening, speaking, reading, and writing skills but also deepens their appreciation of the Filipino language as a vital medium for academic, professional, and social communication. The study recommends strengthening student-centered instructional strategies, collaborative learning approaches, and authentic learning activities to further improve the teaching of Filipino Language and Literature in higher education.

Keywords: student engagement, Filipino language, literature, language skills, phenomenology, qualitative research, Sulu State University

Pagpapaunlad ng Pakikilahok ng mga Mag-aaral sa Pagkatuto ng Wikang Filipino at
Panitikan: Mga Karanasan ng mga Mag-aaral sa Kolehiyo sa Paglinang ng Kasanayang
Pangwika sa Sulu State University

AHMED AZIZ D. ALAWAN

Asst. Prof I

Sulu State University

azizdammang03@gmail.com

Abstrak

Ang pakikilahok ng mga mag-aaral ay kinikilala bilang isa sa mga pangunahing salik na nakaaapekto sa matagumpay na pagkatuto ng wika at panitikan, lalo na sa antas ng tersiyarya kung saan inaasahang nahuhubog ang mataas na antas ng kasanayang pangwika, kritikal na pag-iisip, at pagpapahalaga sa kulturang Filipino. Sa kabila ng iba't ibang estratehiyang pedagogikal na ginagamit sa pagtuturo ng Filipino, nananatiling hamon ang pagpapanatili ng aktibong partisipasyon ng mga mag-aaral sa loob at labas ng silid-aralan. Layunin ng pag-aaral na ito na siyasatin ang mga karanasan ng mga mag-aaral sa kolehiyo hinggil sa kanilang pakikilahok sa pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan at kung paano ito nakatutulong sa paglinang ng kanilang kasanayang pangwika sa Sulu State University. Ginamit sa pag-aaral ang penomenolohikal na disenyo sa ilalim ng kwalitatibong pananaliksik upang mailarawan ang esensya ng kanilang mga karanasan. Labindalawang (12) mag-aaral sa kolehiyo ang pinili sa pamamagitan ng purposive sampling batay sa kanilang aktibong paglahok sa mga kursong Filipino. Isinagawa ang semi-istrukturadong panayam, sinundan ng beripikasyon ng mga kalahok (member checking), at sinuri ang mga datos gamit ang Thematic Analysis nina Braun at Clarke (2022). Lumitaw sa pagsusuri ang apat na pangunahing tema: ******(1) aktibong pakikilahok bilang daan sa makahulugang pagkatuto ng wika at panitikan; (2) kolaboratibong pagkatuto bilang tagapaglinang ng kasanayang pangkomunikatibo; (3) paglinang ng kritikal na pag-iisip at pagpapahalagang pampanitikan sa pamamagitan ng mapanuring diskurso; at (4) paghubog ng tiwala sa sarili at pagkakakilanlang pangwika sa pamamagitan ng autentikong karanasan sa pagkatuto. Ipinakikita ng mga natuklasan na ang aktibong pakikilahok ng mga mag-aaral ay hindi lamang nagpapataas ng kanilang kasanayan sa pakikinig, pagsasalita, pagbasa, at pagsulat, kundi nagpapalalim din ng kanilang pagpapahalaga sa wikang Filipino bilang kasangkapan sa akademiko, propesyonal, at panlipunang komunikasyon. Inirerekomenda ng pag-aaral ang pagpapatibay ng mga estratehiyang pang-instruksiyon na nakasentro sa mag-aaral, kolaboratibong pagkatuto, at mga gawaing autentiko upang higit pang mapaunlad ang pagtuturo ng Wikang Filipino at Panitikan sa antas ng mas mataas na edukasyon.

Mga Susing Salita: *pakikilahok ng mga mag-aaral, Wikang Filipino, panitikan, kasanayang pangwika, penomenolohiya, kwalitatibong pananaliksik, Sulu State University*

Introduksiyon

Ang Wikang Filipino ay nananatiling mahalagang sangkap sa paghubog ng pambansang identidad, intelektuwal na pag-unlad, at epektibong komunikasyon ng mga mamamayang Pilipino. Sa konteksto ng mas mataas na edukasyon, ang pag-aaral ng Filipino at Panitikan ay hindi lamang nakatuon sa paglinang ng apat na makrong kasanayan sa wika—pakikinig, pagsasalita, pagbasa, at pagsulat—kundi maging sa pagpapaunlad ng kritikal na pag-iisip, malikhaing pagpapahayag, at pagpapahalaga sa mayamang kulturang Pilipino. Gayunpaman, sa gitna ng lumalawak na impluwensiya ng globalisasyon, digitalisasyon, at paggamit ng Ingles bilang dominanteng midyum sa akademya, nahaharap ang pagtuturo ng Filipino sa mga hamong may kaugnayan sa motibasyon, interes, at aktibong pakikilahok ng mga mag-aaral (UNESCO, 2023).

Sa mga nagdaang taon, higit na binigyang-diin ng mga mananaliksik ang kahalagahan ng **student engagement** bilang isa sa pinakamahalagang prediktor ng akademikong tagumpay. Inilarawan nina Fredricks, Blumenfeld, at Paris (2004) ang pakikilahok ng mga mag-aaral bilang isang multidimensiyonal na konsepto na binubuo ng **behavioral engagement**, **emotional engagement**, at **cognitive engagement**. Kapag ang mga mag-aaral ay aktibong nakikibahagi sa mga gawaing

Received: March 31, 2026 | Accepted: May 15, 2026 | Published: June 30, 2026

pampagkatuto, mas nagiging makahulugan ang kanilang pagkatuto, tumataas ang kanilang motibasyon, at higit nilang nailalapat ang kanilang mga natutuhan sa tunay na buhay. Ang prinsipyong ito ay higit na mahalaga sa pagtuturo ng Filipino at Panitikan, kung saan ang pagkatuto ay nakasalalay sa aktibong interaksyon, pagninilay, pagpapahayag ng saloobin, at pagsusuri sa mga tekstong pampanitikan.

Sa larangan ng edukasyon sa wika, ipinakikita ng mga kamakailang pag-aaral na ang aktibong partisipasyon ng mga mag-aaral sa mga talakayan, kolaboratibong gawain, malikhaing pagsulat, at mapanuring pagbasa ay may positibong epekto sa kanilang paglinang ng kasanayang pangwika at literasi (OECD, 2023; UNESCO, 2023). Ang mga makabagong estratehiya tulad ng collaborative learning, inquiry-based learning, project-based learning, at authentic assessment ay nagbibigay ng mas maraming pagkakataon sa mga mag-aaral upang maging aktibong kalahok sa proseso ng pagkatuto kaysa maging tagatanggap lamang ng impormasyon. Sa ganitong paraan, nabubuo ang kanilang kakayahang magsuri, magpaliwanag, makipagtalastasan, at gumamit ng wika sa iba't ibang konteksto.

Sa kabila ng mga pagbabagong ito sa pedagogiya, nananatiling limitado ang mga kwalitatibong pag-aaral na nagsisiyasat sa **mga karanasan ng mga mag-aaral sa kolehiyo** hinggil sa kanilang pakikilahok sa pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan, lalo na sa konteksto ng mga pamantasang matatagpuan sa Bangsamoro Autonomous Region in Muslim Mindanao (BARMM). Karamihan sa mga umiiral na pag-aaral ay nakatuon sa pagsukat ng antas ng akademikong pagganap, motibasyon, o kasanayang pangwika gamit ang kwantitatibong pamamaraan, habang kakaunti ang nagsasaliksik sa mismong kahulugan, karanasan, at pananaw ng mga mag-aaral hinggil sa kanilang aktibong pakikilahok sa proseso ng pagkatuto. Dahil dito, nananatiling may kakulangan sa malalim na pag-unawa kung paano nabubuo ang kanilang mga karanasan at kung paano ito nakaaambag sa paglinang ng kanilang kasanayang pangwika at pagpapahalagang pampanitikan.

Ang **Sulu State University**, bilang isa sa mga pangunahing institusyon ng mas mataas na edukasyon sa rehiyon, ay may mahalagang tungkulin sa pagpapaunlad ng kalidad ng pagtuturo ng Wikang Filipino at Panitikan sa isang multikultural at multilingguwal na kapaligiran. Ang natatanging kalagayang pangwika at pangkultura ng mga mag-aaral sa pamantasan ay nagbibigay ng mahalagang konteksto upang maunawaan kung paano nila nararanasan ang pagkatuto ng Filipino, paano sila aktibong nakikilahok sa mga gawaing pang-akademiko, at paano nila nalilining ang kanilang kasanayang pangwika sa gitna ng magkakaibang wikang ginagamit sa kanilang pang-araw-araw na buhay.

Batay sa mga puwang na ito sa umiiral na literatura, layunin ng pag-aaral na ito na siyasatin ang **mga karanasan ng mga mag-aaral sa kolehiyo sa Sulu State University** hinggil sa kanilang pakikilahok sa pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan at ang ambag nito sa paglinang ng kanilang kasanayang pangwika. Sa pamamagitan ng **penomenolohikal na lapit**, inaasahang mailalarawan ang esensya ng kanilang mga karanasan, matutukoy ang mga salik na nagpapalakas o humahadlang sa kanilang pakikilahok, at mabibigyang-linaw ang mga estratehiyang maaaring gamitin upang higit pang mapaunlad ang pagtuturo ng Filipino sa antas tersiyarya. Higit pa rito, inaasahang makapag-aambag ang pag-aaral sa pagpapayaman ng umiiral na diskurso sa edukasyong pangwika at panitikan, at magsisilbing batayan sa pagbuo ng mas inklusibo, makabuluhan, at nakasentro sa mag-aaral na mga programang pang-instruksiyon sa mas mataas na edukasyon.

Rebyu ng Kaugnay na Literatura

Received: March 31, 2026 | Accepted: May 15, 2026 | Published: June 30, 2026

Pakikilahok ng mga Mag-aaral sa Pagkatuto (Student Engagement)

Ang pakikilahok ng mga mag-aaral (*student engagement*) ay kinikilala bilang isa sa pinakamahalagang salik na nakaaapekto sa kalidad ng pagkatuto at tagumpay sa akademiko. Ayon kina Fredricks, Blumenfeld, at Paris (2004), ang pakikilahok ay isang multidimensiyonal na konsepto na binubuo ng **behavioral engagement**, **emotional engagement**, at **cognitive engagement**. Ang behavioral engagement ay tumutukoy sa aktibong pagdalo, pakikilahok sa talakayan, at pagsunod sa mga gawaing pang-akademiko. Samantala, ang emotional engagement ay nakauugnay sa interes, motibasyon, at positibong saloobin ng mga mag-aaral sa kanilang guro, asignatura, at kapaligiran sa pagkatuto. Ang cognitive engagement naman ay nagpapakita ng kakayahan ng mag-aaral na magsuri, magmuni-muni, at gumamit ng mas mataas na antas ng pag-iisip sa pagkatuto.

Pinagtibay ng mga pag-aaral nina Bond et al. (2020) at Kahu at Nelson (2018) na ang mataas na antas ng pakikilahok ay nagreresulta sa mas mahusay na akademikong pagganap, mas matibay na motibasyon, at mas mataas na antas ng pagpapatuloy sa pag-aaral. Ipinakikita rin ng mga pag-aaral na ang aktibong pakikilahok ay higit na nalilining sa pamamagitan ng mga estratehiyang nakasentro sa mag-aaral gaya ng kolaboratibong pagkatuto, problem-based learning, reflective learning, at authentic assessment.

Sa pagtuturo ng Wikang Filipino at Panitikan, ang pakikilahok ay higit na mahalaga sapagkat ang pagkatuto ng wika ay nangangailangan ng tuloy-tuloy na interaksyon, komunikasyon, pagbabahagi ng ideya, at kritikal na pagsusuri ng mga tekstong pampanitikan. Kapag aktibong nakikibahagi ang mga mag-aaral sa mga gawaing pangwika, higit nilang napauunlad ang kanilang kakayahang magpahayag, magsuri, at gumamit ng Filipino sa iba't ibang sitwasyong akademiko at panlipunan.

Paglinang ng Kasanayang Pangwika sa Mas Mataas na Edukasyon

Ang kasanayang pangwika ay tumutukoy sa kakayahan ng isang indibidwal na epektibong gamitin ang wika sa pakikinig, pagsasalita, pagbasa, pagsulat, at kritikal na komunikasyon. Sa antas ng kolehiyo, hindi na lamang simpleng pag-unawa sa estruktura ng wika ang layunin ng pagtuturo kundi ang paglinang ng mas mataas na antas ng komunikatibong kakayahan, akademikong literasi, at mapanuring pag-iisip.

Ayon kina Richards (2022) at Nation (2021), higit na umuunlad ang kasanayang pangwika kapag ang mga mag-aaral ay binibigyan ng sapat na pagkakataong gamitin ang wika sa mga autentikong sitwasyon. Ang aktibong talakayan, presentasyon, debate, malikhaing pagsulat, at pagsusuri ng mga akdang pampanitikan ay ilan sa mga estratehiyang nagpapalalim ng pagkatuto ng wika.

Idinagdag pa ng OECD (2023) na ang mga institusyong gumagamit ng learner-centered pedagogy ay mas nagtatagumpay sa paglinang ng komunikatibong kakayahan ng mga mag-aaral kaysa sa mga tradisyunal na lecture-based na pamamaraan. Sa kontekstong ito, ang guro ay nagsisilbing tagapagpadaloy ng pagkatuto habang ang mga mag-aaral ang pangunahing lumilikha ng kahulugan mula sa kanilang mga karanasan.

Pagtuturo ng Wikang Filipino at Panitikan sa Panahon ng Makabagong Edukasyon

Sa kasalukuyang panahon, ang pagtuturo ng Filipino ay hindi na lamang nakatuon sa gramatika at pagmememorya ng mga konsepto. Binibigyang-diin na ngayon ang paggamit ng mga estratehiyang nagpapalawak ng kritikal na pag-iisip, kolaborasyon, at malikhaing pagpapahayag. Ayon kay San Juan (2021), ang pag-aaral ng panitikan ay nagiging higit na makahulugan kapag iniuugnay ito sa personal na karanasan ng mga mag-aaral. Sa pamamagitan ng pagsusuri sa mga

Received: March 31, 2026 | Accepted: May 15, 2026 | Published: June 30, 2026

akdang pampanitikan, nagiging daluyan ang panitikan ng pag-unawa sa lipunan, kultura, at sariling pagkakakilanlan.

Ipinakita rin nina Corpuz at Ramos (2022) na ang paggamit ng collaborative discussion, role-playing, digital storytelling, at reflective writing ay nagpapataas ng interes ng mga mag-aaral sa asignaturang Filipino. Ang mga estratehiyang ito ay nagbibigay ng pagkakataong makapagpahayag ng sariling pananaw habang pinaunlad ang iba't ibang kasanayang pangwika.

Kolaboratibong Pagkatuto at Aktibong Pagkatuto

Ang collaborative learning ay isang mahalagang estratehiya sa modernong edukasyon. Ayon kay Johnson at Johnson (2019), ang pagkatuto ay higit na nagiging mabisa kapag ang mga mag-aaral ay nagtutulungan sa paglutas ng mga suliranin, pagbabahagi ng ideya, at pagbuo ng mga akademikong gawain.

Ipinakita ng pag-aaral nina Gillies (2020) na ang kolaboratibong pagkatuto ay nagpapataas ng komunikasyon, kumpiyansa sa sarili, at kritikal na pag-iisip ng mga mag-aaral. Sa asignaturang Filipino, nagiging mas makahulugan ang pagkatuto kapag ang mga mag-aaral ay malayang nakikipagpalitan ng interpretasyon sa mga akdang pampanitikan at nakikipagdiskurso gamit ang wikang Filipino.

Kahalagahan ng Panitikan sa Paglinang ng Kasanayang Pangwika

Ang panitikan ay nagsisilbing salamin ng kultura, kasaysayan, at pagkakakilanlan ng isang lipunan. Ayon kay Rosenblatt (1995), ang pag-unawa sa panitikan ay bunga ng interaksyon ng mambabasa at teksto. Ang bawat mambabasa ay bumubuo ng sariling interpretasyon batay sa kaniyang karanasan at pananaw.

Pinagtibay ito ng UNESCO (2023), na nagsasabing ang pag-aaral ng panitikan ay nakatutulong sa pagpapaunlad ng empathy, intercultural understanding, komunikasyon, at kritikal na pag-iisip. Sa pagtuturo ng Filipino, ang panitikan ay nagsisilbing mahalagang instrumento sa paglinang hindi lamang ng kasanayang pangwika kundi maging ng pagpapahalagang makatao at pambansa.

Balangkas Teoretikal

Ang pag-aaral na ito ay nakabatay sa apat na mahahalagang teorya na nagpapaliwanag kung paano nalilinan ang pakikilahok ng mga mag-aaral at ang kanilang kasanayang pangwika sa pag-aaral ng Wikang Filipino at Panitikan.

Teorya ng Student Engagement nina Fredricks, Blumenfeld, at Paris (2004)

Ipinapaliwanag ng teoryang ito na ang matagumpay na pagkatuto ay nakasalalay sa behavioral, emotional, at cognitive engagement ng mga mag-aaral. Kapag aktibong kalahok ang mga mag-aaral sa mga gawaing pampagkatuto, higit nilang napauunlad ang kanilang pag-unawa, motibasyon, at akademikong pagganap. Ang teoryang ito ang pangunahing lente sa pagsusuri ng antas at uri ng pakikilahok ng mga kalahok sa pag-aaral.

Sosyokultural na Teorya ni Lev Vygotsky (1978)

Ayon kay Vygotsky, ang pagkatuto ay isang prosesong panlipunan na nabubuo sa pamamagitan ng interaksyon sa guro at kapwa mag-aaral. Mahalaga ang kolaborasyon, talakayan, at paggamit ng wika bilang kasangkapan sa pagbuo ng kaalaman. Ang teoryang ito ay nagpapaliwanag kung bakit mahalaga ang kolaboratibong pagkatuto sa paglinang ng kasanayang pangwika.

Teorya ng Reader-Response ni Louise Rosenblatt (1995)

Binibigyang-diin ng Reader-Response Theory na ang kahulugan ng isang akdang pampanitikan ay nabubuo sa ugnayan ng mambabasa at teksto. Ang bawat mag-aaral ay nagkakaroon ng

Received: March 31, 2026 | Accepted: May 15, 2026 | Published: June 30, 2026

natatanging interpretasyon batay sa kaniyang karanasan, kultura, at pananaw. Ang teoryang ito ang nagsisilbing batayan sa pagsusuri ng mga karanasan ng mga mag-aaral sa pag-aaral ng panitikan.

Teorya ng Self-Regulated Learning ni Barry Zimmerman (2002)

Ipinaliliwanag ni Zimmerman na ang matagumpay na mag-aaral ay may kakayahang magtakda ng layunin, magmonitor ng sariling pagkatuto, at magsagawa ng pagninilay upang mapabuti ang sariling pagganap. Ang teoryang ito ay mahalaga sa pag-unawa kung paano ginagamit ng mga mag-aaral ang kanilang pakikilahok upang mapaunlad ang kanilang kasanayang pangwika.

Isang balangkas ng mga estratehiyang nakasentro sa mag-aaral upang mapaunlad ang pakikilahok sa pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan at higit na mapalakas ang kasanayang pangwika ng mga mag-aaral sa kolehiyo sa Sulu State University.

Ang apat na teoryang ito ay magkakaugnay sa pagpapaliwanag na ang aktibong pakikilahok, pakikipag-ugnayan sa kapwa, personal na pagbuo ng kahulugan, at sariling pamamahala sa pagkatuto ay magkakasamang humuhubog sa paglinang ng kasanayang pangwika at mas malalim na pagpapahalaga sa Wikang Filipino at Panitikan sa antas ng mas mataas na edukasyon. Ang balangkas na ito ang magsisilbing gabay sa pagsusuri at interpretasyon ng mga datos na lilitaw sa mga susunod na bahagi ng pag-aaral.

Layunin ng Pag-aaral

Layunin ng pag-aaral na ito na masiyasat ang mga karanasan ng mga mag-aaral sa kolehiyo hinggil sa kanilang pakikilahok sa pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan at kung paano ito nakatutulong sa paglinang ng kanilang kasanayang pangwika sa Sulu State University. Nilalayon din nitong mailarawan ang mga salik na nagpapalakas ng kanilang aktibong partisipasyon, ang mga estratehiyang ginagamit sa pagkatuto, at ang kahalagahan ng kanilang mga karanasan sa pagpapahusay ng pagtuturo ng Filipino sa antas tersiyarya.

Partikular, nilalayon ng pag-aaral na:

1. Mailarawan ang mga karanasan ng mga mag-aaral sa kanilang pakikilahok sa pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan.
2. Matukoy ang mga salik na nakaaapekto sa kanilang aktibong pakikilahok sa mga gawaing pang-akademiko.
3. Masuri kung paano nakatutulong ang pakikilahok sa paglinang ng kanilang kasanayang pangwika.
4. Makabuo ng mga temang naglalarawan sa kanilang mga karanasan bilang batayan sa pagpapahusay ng pagtuturo ng Wikang Filipino at Panitikan sa mas mataas na edukasyon.

Mga Tanong sa Pananaliksik

Hinangad ng pag-aaral na ito na sagutin ang sumusunod na pangunahing tanong:

Paano inilalarawan ng mga mag-aaral sa kolehiyo ang kanilang mga karanasan sa pakikilahok sa pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan sa paglinang ng kanilang kasanayang pangwika sa Sulu State University?

Upang masagot ito, sinikap ding tugunan ang mga sumusunod na pantulong na tanong:

1. Paano inilalarawan ng mga mag-aaral ang kanilang mga karanasan sa aktibong pakikilahok sa mga gawain sa asignaturang Wikang Filipino at Panitikan?

Received: March 31, 2026 | Accepted: May 15, 2026 | Published: June 30, 2026

2. Anu-anong salik ang nakatutulong o humahadlang sa kanilang pakikilahok sa proseso ng pagkatuto?
3. Paano nakaaambag ang kanilang pakikilahok sa paglinang ng kanilang kasanayan sa pakikinig, pagsasalita, pagbasa, at pagsulat?
4. Anu-anong mahahalagang karanasan ang maaaring magsilbing batayan sa pagpapabuti ng pagtuturo ng Wikang Filipino at Panitikan sa antas ng kolehiyo?

Metodolohiya

Disenyo ng Pananaliksik

Ginamit sa pag-aaral ang **kwalitatibong penomenolohikal na disenyo ng pananaliksik** upang masuri at maunawaan ang esensya ng mga karanasan ng mga mag-aaral hinggil sa kanilang pakikilahok sa pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan. Ang penomenolohiya ay angkop sa pag-aaral sapagkat nakatuon ito sa pag-unawa sa kahulugan ng mga personal na karanasan ng mga kalahok kaugnay ng isang tiyak na penomenon (Creswell & Poth, 2018; Moustakas, 1994). Sa halip na sukatin ang antas ng pakikilahok, layunin ng pag-aaral na ilarawan kung paano nararanasan ng mga mag-aaral ang aktibong paglahok sa mga gawaing pangwika at pampanitikan at kung paano ito nakaaapekto sa kanilang paglinang ng kasanayang pangwika. Ang disenyong ito ay nagbigay-daan upang mailahad ang magkakaibang pananaw, interpretasyon, at kahulugan na ibinibigay ng mga kalahok sa kanilang mga karanasan sa pag-aaral ng Filipino sa konteksto ng mas mataas na edukasyon.

Lugar ng Pag-aaral

Isinagawa ang pag-aaral sa **Sulu State University**, isang pampublikong institusyon ng mas mataas na edukasyon sa Lalawigan ng Sulu. Ang unibersidad ay nagsisilbi sa mga mag-aaral mula sa iba't ibang etnolingguwistikong pangkat at may natatanging multikultural at multilingguwal na kapaligiran. Bilang bahagi ng kurikulum sa kolehiyo, ang pagtuturo ng Wikang Filipino at Panitikan ay naglalayong hindi lamang paunlarin ang kasanayang pangkomunikatibo kundi palalimin din ang pagpapahalaga ng mga mag-aaral sa pambansang wika, panitikan, at kulturang Pilipino. Dahil sa natatanging kontekstong pangwika at pangkultura ng unibersidad, ang Sulu State University ay naging angkop na lunan upang siyasatin ang mga karanasan ng mga mag-aaral sa pagkatuto ng Filipino.

Mga Kalahok sa Pag-aaral

Binubuo ang mga kalahok ng **labindalawang (12) mag-aaral sa kolehiyo** mula sa iba't ibang programa ng Sulu State University na nakatapos na ng mga kursong may kaugnayan sa Wikang Filipino at Panitikan. Ginamit ang **purposive sampling** upang matiyak na ang mga napiling kalahok ay may sapat na karanasan at aktibong pakikilahok sa mga gawaing pang-akademiko sa asignaturang Filipino. Isinaalang-alang sa pagpili ng mga kalahok ang kanilang kahandaang magbahagi ng mga karanasan, kakayahang makapagbigay ng malalim na salaysay, at boluntaryong paglahok sa pananaliksik. Ang bilang ng mga kalahok ay itinuring na sapat batay sa prinsipyo ng **data saturation**, kung saan wala nang bagong mahahalagang impormasyong lumilitaw mula sa mga isinagawang panayam.

Pamamaraan sa Pangangalap ng Datos

Isinagawa ang **semi-istrukturadong panayam** bilang pangunahing paraan ng pangangalap ng datos. Inihandang mananaliksik ang isang gabay sa panayam na binubuo ng mga bukas na tanong

Received: March 31, 2026 | Accepted: May 15, 2026 | Published: June 30, 2026

upang mabigyan ng kalayaan ang mga kalahok na ilahad ang kanilang mga personal na karanasan, pananaw, at damdamin tungkol sa kanilang pakikilahok sa pag-aaral ng Wikang Filipino at Panitikan. Ang bawat panayam ay tumagal nang humigit-kumulang **45 hanggang 60 minuto**, isinagawa sa oras at lugar na napagkasunduan ng mananaliksik at kalahok, at nirekord sa pahintulot ng mga kalahok upang matiyak ang katumpakan ng datos. Matapos ang bawat panayam, isinagawa ang **berbatim na transkripsyon** ng mga audio recording upang mapanatili ang orihinal na nilalaman ng mga salaysay.

Pagsusuri ng Datos

Sinuri ang mga nakalap na datos gamit ang **Thematic Analysis** nina **Braun at Clarke (2022)**. Sinunod ang anim na yugto ng pagsusuri: (1) paulit-ulit na pagbabasa ng mga transkripsyon upang maging pamilyar sa datos; (2) pagbuo ng mga paunang koda; (3) pagtukoy at pagsasama-sama ng magkakaugnay na mga koda upang makabuo ng mga paunang tema; (4) pagrerepaso at pagpipino ng mga tema; (5) pagbibigay ng malinaw na pangalan at depinisyon sa bawat tema; at (6) pagsulat ng masusing interpretasyon ng mga natuklasan na sinuportahan ng mga sipi mula sa mga kalahok at ng mga kaugnay na teorya at literatura. Ang prosesong ito ay nagbigay-daan sa sistematikong pagbuo ng mga temang sumasalamain sa mga karanasan ng mga mag-aaral sa pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan.

Pagtiyak sa Kredibilidad at Pagiging Mapagkakatiwalaan ng Pag-aaral

Upang matiyak ang kredibilidad ng pananaliksik, isinagawa ang **member checking**, kung saan ibinalik sa mga kalahok ang buod ng kanilang mga salaysay upang mapatunayan ang katumpakan ng interpretasyon ng mananaliksik. Gumamit din ng **peer debriefing**, kung saan sinuri ng mga eksperto sa kwalitatibong pananaliksik at edukasyong pangwika ang proseso ng pagkokoda at pagbuo ng mga tema. Pinanatili rin ang **audit trail** sa pamamagitan ng maayos na dokumentasyon ng bawat yugto ng pangangalap at pagsusuri ng datos. Ang pagiging mapagkakatiwalaan ng pag-aaral ay higit pang pinagtibay sa pamamagitan ng pagsunod sa apat na pamantayan nina **Lincoln at Guba (1985)**: **credibility, transferability, dependability, at confirmability**, upang matiyak na ang mga natuklasan ay mapananaligan, makatotohanan, at maaaring maging batayan ng mga susunod na pag-aaral.

Mga Konsiderasyong Etikal

Mahigpit na isinasalang-alang ng pag-aaral ang mga pamantayang etikal sa pananaliksik. Bago isagawa ang pangangalap ng datos, humingi ng pahintulot sa pamunuan ng **Sulu State University** at sa mga kalahok. Ipinaliwanag sa kanila ang layunin ng pag-aaral, ang kanilang mga karapatan bilang kalahok, at ang boluntaryong katangian ng kanilang paglahok. Nilagdaan ng bawat kalahok ang **Informed Consent Form** bilang patunay ng kanilang malayang pagsang-ayon. Pinanatili ang pagiging kumpidensiyal ng kanilang pagkakakilanlan sa pamamagitan ng paggamit ng mga **pseudonym** o Participant Codes (hal., P1, P2, P3) sa lahat ng transkripsyon at presentasyon ng datos. Ipinabatid din sa mga kalahok na maaari silang umatras sa pag-aaral anumang oras nang walang anumang negatibong epekto. Ang lahat ng nakalap na datos ay ligtas na iningatan at ginamit lamang para sa layunin ng pananaliksik alinsunod sa mga umiiral na pamantayan ng etikal na pananaliksik.

Resulta at Talakayan

Batay sa masusing pagsusuri ng mga panayam sa labindalawang (12) kalahok, lumitaw ang **apat na pangunahing tema** na nagpapakita ng kanilang mga karanasan sa pakikilahok sa pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan. Ang mga temang ito ay sumasalamain sa mga paraan kung paano nakatutulong ang aktibong pakikilahok sa paglinang ng kanilang kasanayang pangwika,

Received: March 31, 2026 | Accepted: May 15, 2026 | Published: June 30, 2026

pagpapahalaga sa panitikan, at paghubog ng kanilang akademikong pagkatao. Sa bahaging ito, inilalahad ang **unang dalawang tema**, kasama ang mga sipi mula sa mga kalahok, interpretasyon, at pag-uugnay sa mga kaugnay na pag-aaral.

Tema 1. Aktibong Pakikilahok Bilang Daan sa Makabuluhang Pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan

Isa sa pinakamahalagang natuklasan ng pag-aaral ay ang paniniwala ng mga kalahok na ang aktibong pakikilahok sa iba't ibang gawaing pampagkatuto ay nagiging susi sa mas malalim na pag-unawa sa Wikang Filipino at Panitikan. Hindi lamang sila naging tagapakinig sa loob ng klase kundi naging aktibong kalahok sa mga talakayan, presentasyon, pagsusuri ng akdang pampanitikan, at iba pang gawaing nangangailangan ng paggamit ng wikang Filipino. Ayon sa mga kalahok, ang kanilang aktibong paglahok ay nagbigay sa kanila ng pagkakataong malinang ang kanilang kakayahang magpahayag ng sariling pananaw, magbigay ng argumento, at makipagpalitan ng ideya sa kanilang mga kamag-aral.

Ipinahayag ng isang kalahok:

"Mas naiintindihan ko ang mga aralin kapag kasama ako sa talakayan. Kapag nagsasalita ako at nakikinig sa opinyon ng iba, mas tumatatak sa akin ang mga konsepto." (P3)

Isinalaysay naman ng isa pang kalahok:

"Noong una ay nahihiya akong magsalita sa klase. Ngunit dahil hinihikayat kami ng aming guro na magbahagi ng aming opinyon, unti-unti akong naging komportable sa paggamit ng Filipino." (P7)

Ayon naman sa isa pang mag-aaral:

"Kapag kami mismo ang nagsusuri ng tula o maikling kuwento, mas nagiging interesante ang klase kaysa kapag lecture lang ang ginagawa." (P10)

Lumilitaw sa mga salaysay na ang makahulugang pagkatuto ay hindi lamang bunga ng pagtanggap ng impormasyon mula sa guro kundi ng aktibong pakikilahok ng mga mag-aaral sa proseso ng pagbuo ng kaalaman. Sa pamamagitan ng mga talakayan, presentasyon, at pagsusuri ng mga tekstong pampanitikan, nagiging mas malalim ang kanilang pag-unawa sa wika at panitikan habang napauunlad din ang kanilang kasanayan sa komunikasyon.

Interpretasyon

Ang temang ito ay nagpapakita na ang aktibong pakikilahok ay nagsisilbing mahalagang mekanismo sa pagbuo ng makahulugang pagkatuto. Ang mga natuklasan ay umaayon sa **Teorya ng Student Engagement** nina Fredricks, Blumenfeld, at Paris (2004) na nagsasabing ang behavioral, emotional, at cognitive engagement ay mahalagang salik sa matagumpay na pagkatuto. Ang regular na pakikilahok sa mga gawaing pampagkatuto ay nagpapataas ng motibasyon, interes, at lalim ng pagkatuto ng mga mag-aaral.

Sinusuportahan din ito nina Bond et al. (2020) na nagsabing ang aktibong partisipasyon ng mga mag-aaral ay may positibong epekto sa akademikong pagganap, motibasyon, at paglinang ng mga kasanayan sa komunikasyon. Dagdag pa rito, ipinakita ng OECD (2023) na ang learner-centered classrooms ay higit na nakapagpapataas ng engagement at akademikong pagkatuto kaysa sa tradisyunal na lecture-based na pagtuturo.

Tema 2. Kolaboratibong Pagkatuto Bilang Tagapaglinang ng Kasanayang Pangkomunikatibo

Isa pang mahalagang tema na lumitaw ay ang kahalagahan ng kolaboratibong pagkatuto sa pagpapaunlad ng kasanayang pangkomunikatibo ng mga mag-aaral. Inilarawan ng mga kalahok

Received: March 31, 2026 | Accepted: May 15, 2026 | Published: June 30, 2026

na ang mga pangkatang gawain, debate, role-playing, peer discussion, at collaborative analysis ng mga akdang pampanitikan ay nagbigay sa kanila ng pagkakataong gamitin ang wikang Filipino sa tunay na sitwasyon ng komunikasyon.

Ipinaliwanag ng isang kalahok:

"Kapag may group discussion, natututo akong makinig sa opinyon ng iba at mas nagiging maingat ako sa pagpili ng mga salitang ginagamit ko." (P2)

Isinalaysay naman ng isa pang kalahok:

"Malaki ang naitulong ng mga reporting at role playing dahil napipilitan kaming magsalita sa Filipino. Dahil dito, naging mas kampante akong magsalita sa harap ng klase." (P9)

Ganito rin ang ibinahagi ng isa pang mag-aaral:

"Mas marami akong natutuhan kapag nagtutulungan kami kaysa kapag mag-isa lang akong nag-aaral. Mas lumalawak ang pananaw ko dahil iba-iba ang interpretasyon ng bawat isa." (P12)

Ipinakikita ng mga pahayag na ang kolaboratibong pagkatuto ay lumilikha ng isang kapaligirang nagpapalakas ng komunikasyon, pagpapalitan ng ideya, at pagkatuto sa pamamagitan ng samang pagbuo ng kahulugan. Ang paggamit ng Filipino sa mga interaktibong gawain ay nagiging natural at makabuluhan, kaya't higit na nalilintang ang kasanayan ng mga mag-aaral sa pagsasalita, pakikinig, at pangangatwiran.

Ang temang ito ay nagpapakita na ang kasanayang pangkomunikatibo ay higit na nahuhubog sa pamamagitan ng pakikipag-ugnayan sa kapwa kaysa sa indibidwal na pag-aaral lamang. Ang natuklasang ito ay umaayon sa Sosyokultural na Teorya ni Lev Vygotsky (1978) na nagsasaad na ang pagkatuto ay nagaganap sa pamamagitan ng interaksyon at kolaborasyon sa loob ng isang komunidad ng pagkatuto. Ang wika ay nagsisilbing pangunahing kasangkapan sa pagbuo ng kaalaman at pag-unlad ng pag-iisip.

Katulad nito, binigyang-diin nina Johnson at Johnson (2019) na ang cooperative learning ay nagpapahusay sa komunikasyon, kritikal na pag-iisip, at kakayahang makipagtulungan. Ipinakita rin ni Gillies (2020) na ang kolaboratibong pagkatuto ay nagpapataas ng kumpiyansa ng mga mag-aaral sa pagpapahayag ng kanilang mga ideya at nagpapalawak ng kanilang kakayahang makipagdiskurso. Sa konteksto ng pag-aaral na ito, ang kolaborasyon ay hindi lamang naging estratehiya sa pagtuturo kundi naging mahalagang karanasan na humubog sa kasanayang pangwika at pakikipagkomunikasyon ng mga mag-aaral.

Ang unang dalawang tema ay nagpapakita na ang **aktibong pakikilahok at kolaboratibong pagkatuto** ay magkatuwang na salik sa paglinang ng kasanayang pangwika ng mga mag-aaral sa kolehiyo. Ang mga gawaing nakasentro sa mag-aaral, tulad ng talakayan, presentasyon, pagsusuri ng panitikan, at pangkatang gawain, ay nagbigay ng mga autentikong pagkakataon upang magamit nila ang Wikang Filipino sa makabuluhang komunikasyon. Ang mga karanasang ito ay nagpapatibay sa pananaw na ang epektibong pagkatuto ng wika at panitikan ay higit na nagiging matagumpay kapag ang mga mag-aaral ay aktibong kalahok at katuwang sa pagbuo ng kaalaman, sa halip na maging pasibong tagatanggap lamang ng impormasyon.

Ipinagpatuloy sa bahaging ito ang paglalahad ng mga natuklasan sa pag-aaral. Batay sa masusing pagsusuri ng mga salaysay ng mga kalahok, lumitaw ang ikatlo at ikaapat na tema na nagpapakita kung paano naging mahalagang bahagi ang pag-aaral ng Wikang Filipino at Panitikan sa paghubog ng kanilang kritikal na pag-iisip, pagpapahalaga sa panitikan, at paglinang ng kanilang tiwala sa sarili bilang mga gumagamit ng wikang Filipino.

Received: March 31, 2026 | Accepted: May 15, 2026 | Published: June 30, 2026

Tema 3. Paglinang ng Kritikal na Pag-iisip at Pagpapahalagang Pampanitikan sa Pamamagitan ng Mapanuring Diskurso

Isa sa mga pinakamahalagang karanasang ibinahagi ng mga kalahok ay ang pag-unlad ng kanilang kakayahang magsuri, magbigay-kahulugan, at magpahayag ng sariling pananaw sa pamamagitan ng mga talakayan tungkol sa mga akdang pampanitikan. Ipinahayag nila na ang pagsusuri sa mga tula, maikling kuwento, nobela, at sanaysay ay naging daan upang hindi lamang maunawaan ang nilalaman ng mga akda kundi maging ang mga isyung panlipunan, pagpapahalagang kultural, at iba't ibang pananaw na nakapaloob dito.

Ibinahagi ng isang kalahok:

"Hindi lang pala basta pagbabasa ang panitikan. Habang pinag-uusapan namin ang bawat akda, natututo akong magtanong kung bakit ganoon ang naging desisyon ng mga tauhan at kung paano ito nangyayari sa totoong buhay." (P5)

Ayon naman sa isa pang kalahok:

"Kapag nagbibigay kami ng sariling interpretasyon, naiisip ko na walang iisang tamang sagot. Mahalaga pala ang sariling pananaw basta may sapat na batayan." (P8)

Ganito rin ang ibinahagi ng isa pang mag-aaral:

"Mas naging bukas ang isip ko sa iba't ibang opinyon. Natuto akong rumespeto sa pananaw ng iba kahit iba ang interpretasyon nila sa aking pananaw." (P11)

Ipinakikita ng mga salaysay na ang panitikan ay nagsilbing daluyan ng mas malalim na pagninilay at pagbuo ng kritikal na pag-iisip. Sa halip na umasa lamang sa mga paliwanag ng guro, natutuhan ng mga mag-aaral na magsuri ng mga sitwasyon, bumuo ng argumento, at magbigay ng makatuwirang interpretasyon batay sa kanilang sariling karanasan at sa kontekstong panlipunan. Ang temang ito ay nagpapakita na ang pag-aaral ng panitikan ay nagiging makabuluhan kapag binibigyan ang mga mag-aaral ng pagkakataong bumuo ng sariling kahulugan mula sa kanilang binabasa. Ang natuklasang ito ay umaayon sa Reader-Response Theory ni Louise Rosenblatt (1995) na nagsasabing ang kahulugan ng isang akdang pampanitikan ay nabubuo sa aktibong ugnayan ng mambabasa at teksto. Ang bawat mambabasa ay lumilikha ng sariling interpretasyon batay sa kaniyang karanasan, kaalaman, at panlipunang konteksto.

Sinusuportahan din ito nina Beach at Marshall (2021) na nagsabing ang mga mapanuring talakayan sa panitikan ay nagpapalawak ng kakayahan ng mga mag-aaral sa kritikal na pag-iisip, pagsusuri, at akademikong diskurso. Katulad nito, binigyang-diin ng UNESCO (2023) na ang panitikan ay mahalagang instrumento sa pagpapaunlad ng intercultural understanding, empathy, at mapanuring pag-iisip, na pawang kinakailangan sa ika-21 siglong edukasyon.

Tema 4. Paghubog ng Tiwala sa Sarili at Pagkakakilanlang Pangwika sa Pamamagitan ng Autentikong Karanasan sa Pagkatuto

Ang ikaapat na tema ay tumutukoy sa paghubog ng tiwala sa sarili ng mga mag-aaral sa paggamit ng Wikang Filipino bunga ng kanilang aktibong pakikilahok sa iba't ibang gawaing pampagkatuto. Marami sa mga kalahok ang umaming dati silang nahihiyang magsalita sa Filipino, lalo na sa harap ng klase, subalit dahil sa tuloy-tuloy na pakikilahok sa mga presentasyon, debate, talakayan, at iba pang gawaing pangkomunikatibo ay naging mas kumpiyansa silang gamitin ang wikang Filipino sa akademikong at pang-araw-araw na sitwasyon.

Ibinahagi ng isang kalahok:

Received: March 31, 2026 | Accepted: May 15, 2026 | Published: June 30, 2026

"Noong unang semestre ay kinakabahan akong magsalita sa Filipino dahil baka mali ang grammar ko. Pero habang tumatagal, naging mas kampoante na akong magsalita." (P1)

Isinalaysay naman ng isa pang kalahok:

"Hindi na ako natatakot magbigay ng opinyon. Kahit may mali, alam kong bahagi iyon ng pagkatuto at tinutulungan kami ng aming guro na maitama." (P6)

Ayon naman sa isa pang kalahok:

"Mas ipinagmamalaki ko na ngayon ang paggamit ng Filipino. Dati mas gusto kong gumamit ng Ingles, pero ngayon naiintindihan kong mahalaga rin ang Filipino bilang bahagi ng ating pagkakakilanlan." (P9)

Lumilitaw sa mga salaysay na ang patuloy na paggamit ng Filipino sa mga makabuluhang gawain ay nagpalakas hindi lamang ng kanilang kakayahang pangkomunikatibo kundi maging ng kanilang kumpiyansa at pagpapahalaga sa pambansang wika. Ang suportibong kapaligiran sa silid-aralan ay naging mahalagang salik upang malampasan ng mga mag-aaral ang kanilang pag-aalinlangan at magkaroon ng positibong pananaw sa paggamit ng Filipino.

Ang temang ito ay nagpapakita na ang tiwala sa sarili ay unti-unting nahuhubog sa pamamagitan ng tuloy-tuloy na paggamit ng wika sa mga autentikong sitwasyon ng pagkatuto. Ang natuklasan ay umaayon sa Teorya ng Self-Regulated Learning ni Zimmerman (2002) na nagsasabing ang matagumpay na pagkatuto ay bunga ng patuloy na pagsubaybay, pagninilay, at pagpapahusay ng sariling kakayahan. Sa bawat pagkakataong ginagamit ng mga mag-aaral ang Filipino sa makabuluhang gawain, lumalawak ang kanilang kumpiyansa at kakayahang pangkomunikatibo. Kaayon din ito ng Sosyokultural na Teorya ni Vygotsky (1978) na nagsasabing ang pagkatuto at pag-unlad ng wika ay nagaganap sa pamamagitan ng patuloy na interaksyon sa kapwa at sa mas may karanasang indibidwal. Pinagtibay rin nina Mercer at Dawes (2018) na ang suportibong kapaligiran sa silid-aralan ay nagpapataas ng tiwala sa sarili ng mga mag-aaral at nagpapalawak ng kanilang kakayahang makipagtalastasan. Sa konteksto ng pag-aaral na ito, ang aktibong pakikilahok ay naging mahalagang salik sa paghubog ng positibong pagkakakilanlang pangwika at pagpapahalaga sa Wikang Filipino.

Sintesis ng mga Natuklasan

Batay sa apat na temang nabuo, malinaw na ang pakikilahok ng mga mag-aaral ay may mahalagang papel sa paglinang ng kanilang kasanayang pangwika at pagpapahalaga sa Wikang Filipino at Panitikan. Ang aktibong pakikilahok sa mga talakayan, kolaboratibong pagkatuto, mapanuring pagsusuri ng mga akdang pampanitikan, at mga autentikong gawaing pangkomunikatibo ay nagsilbing magkakaugnay na karanasan na nagpahusay sa kanilang kakayahan sa pakikinig, pagsasalita, pagbasa, at pagsulat.

Higit pa rito, ipinakita ng mga salaysay ng mga kalahok na ang makabuluhang pagkatuto ng Wikang Filipino ay hindi lamang nagbunga ng pagtaas ng kanilang akademikong kakayahan kundi nagpalalim din ng kanilang kritikal na pag-iisip, paggalang sa magkakaibang pananaw, pagpapahalaga sa panitikang Filipino, at paghubog ng kanilang pagkakakilanlang pangwika. Ang mga natuklasang ito ay nagpapatunay na ang **student-centered at interactive na pedagogiya** ay mas epektibo kaysa sa tradisyunal na pamamaraang nakabatay lamang sa lektura. Sa pamamagitan ng paglikha ng mga kapaligirang nagpapalakas sa partisipasyon, kolaborasyon, at mapanuring pagkatuto, higit na naihahanda ang mga mag-aaral sa paggamit ng Wikang Filipino bilang kasangkapan sa akademiko, propesyonal, at panlipunang komunikasyon.

Kongklusyon

Received: March 31, 2026 | Accepted: May 15, 2026 | Published: June 30, 2026

Sinuri ng pag-aaral na ito ang mga karanasan ng mga mag-aaral sa kolehiyo hinggil sa kanilang pakikilahok sa pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan at kung paano ito nakatutulong sa paglinang ng kanilang kasanayang pangwika sa Sulu State University. Batay sa penomenolohikal na pagsusuri, lumitaw ang apat na pangunahing tema: (1) aktibong pakikilahok bilang daan sa makabuluhang pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan; (2) kolaboratibong pagkatuto bilang tagapaglinang ng kasanayang pangkomunikatibo; (3) paglinang ng kritikal na pag-iisip at pagpapahalagang pampanitikan sa pamamagitan ng mapanuring diskurso; at (4) paghubog ng tiwala sa sarili at pagkakakilanlang pangwika sa pamamagitan ng autentikong karanasan sa pagkatuto. Ang mga temang ito ay nagpapakita na ang pakikilahok ng mga mag-aaral ay isang dinamiko at multidimensiyonal na proseso na humuhubog hindi lamang sa kanilang akademikong pagganap kundi maging sa kanilang personal, sosyal, at kultural na pag-unlad.

Ipinakikita ng mga natuklasan na ang aktibong pakikilahok sa mga talakayan, kolaboratibong gawain, pagsusuri ng mga akdang pampanitikan, at iba pang autentikong gawaing pangkomunikatibo ay nagbigay ng makabuluhang pagkakataon upang mapaunlad ng mga mag-aaral ang kanilang kakayahan sa pakikinig, pagsasalita, pagbasa, at pagsulat. Higit pa rito, ang mga gawaing ito ay nagpalalim ng kanilang kritikal na pag-iisip, nagpalawak ng kanilang kakayahang magsuri at magpahayag ng sariling pananaw, at nagpatibay ng kanilang pagpapahalaga sa panitikan bilang salamin ng kultura, kasaysayan, at pagkakakilanlan ng mga Pilipino. Ang kolaboratibong kapaligiran sa pagkatuto ay nagsilbing mahalagang daluyan ng pagpapalitan ng kaalaman, paggalang sa magkakaibang pananaw, at sama-samang pagbuo ng kahulugan.

Ipinakita rin ng pag-aaral na ang mga estratehiyang nakasentro sa mag-aaral ay may mahalagang ambag sa paghubog ng kanilang tiwala sa sarili sa paggamit ng Wikang Filipino. Sa pamamagitan ng mga presentasyon, talakayan, debate, at iba pang interaktibong gawain, naging mas kumpiyansa ang mga mag-aaral sa pagpapahayag ng kanilang saloobin at paggamit ng Filipino sa iba't ibang akademiko at panlipunang sitwasyon. Dahil dito, ang Wikang Filipino ay hindi lamang naging asignatura kundi naging kasangkapan sa paglinang ng komunikatibong kakayahan, kritikal na kamalayan, at pambansang pagkakakilanlan.

Sa kabuuan, pinatutunayan ng pag-aaral na ang **pakikilahok ng mga mag-aaral** ay isang mahalagang salik sa matagumpay na pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan. Ang isang kapaligirang pang-edukasyon na nagbibigay ng pagkakataon sa aktibong partisipasyon, kolaborasyon, mapanuring pag-iisip, at autentikong paggamit ng wika ay higit na nakatutulong sa paglinang ng kasanayang pangwika at pagpapahalagang pampanitikan. Samakatuwid, ang pagpapatibay ng mga **student-centered, interactive, at reflective pedagogical approaches** ay mahalagang hakbang upang higit pang mapaunlad ang kalidad ng pagtuturo ng Filipino sa antas ng mas mataas na edukasyon.

Implikasyon ng Pag-aaral

Batay sa mga natuklasan ng pananaliksik, nabuo ang sumusunod na mga implikasyon:

Para sa mga Guro sa Filipino

Ipinakikita ng pag-aaral na ang mga estratehiyang nakasentro sa mag-aaral, tulad ng kolaboratibong pagkatuto, mapanuring talakayan, role-playing, presentasyon, at reflective learning, ay higit na nakapagpapataas ng pakikilahok at paglinang ng kasanayang pangwika. Mahalagang patuloy na gamitin at paunlarin ng mga guro ang mga estratehiyang nagbibigay ng aktibong papel sa mga mag-aaral sa proseso ng pagkatuto.

Para sa mga Mag-aaral

Received: March 31, 2026 | Accepted: May 15, 2026 | Published: June 30, 2026

Ang aktibong pakikilahok sa mga gawaing pampagkatuto ay mahalagang salik sa pagpapaunlad ng kanilang komunikatibong kakayahan, kritikal na pag-iisip, at tiwala sa sarili. Hinihikayat ang mga mag-aaral na maging mas bukas sa pakikipagtalakayan, pagbabahagi ng sariling pananaw, at kolaborasyon sa kanilang mga kamag-aral upang higit pang mapalawak ang kanilang pagkatuto.

Para sa mga Tagapangasiwa ng Pamantasan

Mahalagang suportahan ng pamunuan ng unibersidad ang patuloy na pagpapaunlad ng mga programang nakatuon sa learner-centered pedagogy sa pamamagitan ng faculty development programs, seminar, pagsasanay, at pagbibigay ng sapat na kagamitang pampagtuturo na nagpapalakas ng aktibong pagkatuto.

Para sa mga Tagapaglinang ng Kurikulum

Ang mga natuklasan ay nagpapahiwatig ng pangangailangang higit pang isama sa kurikulum ang mga gawaing nagtataguyod ng autentikong komunikasyon, collaborative learning, at mapanuring pagsusuri ng panitikan. Ang mga gawaing ito ay dapat na nakabatay sa tunay na karanasan at konteksto ng mga mag-aaral upang maging higit na makahulugan ang kanilang pagkatuto.

Para sa mga Mananaliksik

Nagbibigay ang pag-aaral ng empirikal na batayan para sa mga susunod na kwalitatibo, kuwantitatibo, o mixed-methods na pananaliksik hinggil sa student engagement, language learning, at pagtuturo ng Wikang Filipino sa iba't ibang konteksto ng mas mataas na edukasyon sa Pilipinas.

Mga Rekomendasyon

Batay sa mga natuklasan at kongklusyon ng pag-aaral, inirerekomenda ang sumusunod:

1. **Palawakin ang paggamit ng student-centered pedagogical approaches** tulad ng collaborative learning, inquiry-based learning, project-based learning, at authentic assessment upang mapanatili ang mataas na antas ng pakikilahok ng mga mag-aaral.
2. **Magdisenyo ng mga gawaing pangwika at pampanitikan** na higit na nakabatay sa tunay na karanasan, kultura, at kontekstong panlipunan ng mga mag-aaral upang maging mas makabuluhan ang kanilang pagkatuto.
3. **Palakasin ang paggamit ng mapanuring diskurso at reflective learning** sa mga asignaturang Filipino upang higit na malinang ang kritikal na pag-iisip, komunikatibong kakayahan, at pagpapahalagang pampanitikan.
4. **Magpatupad ng mga regular na programang pangkaunlaran** para sa mga guro hinggil sa makabagong estratehiya sa pagtuturo ng Filipino, paggamit ng teknolohiya, at learner-centered instruction.
5. **Magbigay ng mas maraming pagkakataon** sa mga mag-aaral na gamitin ang Wikang Filipino sa iba't ibang akademiko at ekstrakurikular na gawain, tulad ng debate, seminar, pananaliksik, dula, malikhaing pagsulat, at pampanitikang pagtatanghal.
6. **Palawakin ang mga susunod na pananaliksik** sa pamamagitan ng pagsasama ng iba't ibang rehiyon, institusyon, at disiplina upang magkaroon ng mas malawak na pag-unawa sa pakikilahok ng mga mag-aaral sa pagkatuto ng Wikang Filipino at Panitikan.



Received: March 31, 2026 | Accepted: May 15, 2026 | Published: June 30, 2026

7. **Magsagawa ng comparative at mixed-methods studies** upang higit na mapagtibay ang mga natuklasan at masukat ang ugnayan ng student engagement, akademikong pagganap, at kasanayang pangwika sa iba't ibang konteksto ng mas mataas na edukasyon.

Mga Sanggunian

- Beach, R., & Marshall, J. (2021). *Teaching literature in the secondary school* (3rd ed.). Routledge.
- Bond, M., Bedenlier, S., Marin, V. I., & Händel, M. (2020). Emergency remote teaching in higher education: Mapping the first global online semester. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 17(1), 1–24.
- Braun, V., & Clarke, V. (2022). *Thematic analysis: A practical guide*. SAGE Publications.
- Creswell, J. W., & Poth, C. N. (2018). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches* (4th ed.). SAGE Publications.
- Fredricks, J. A., Blumenfeld, P. C., & Paris, A. H. (2004). School engagement: Potential of the concept, state of the evidence. *Review of Educational Research*, 74(1), 59–109.
- Gillies, R. M. (2020). *Cooperative learning: Review of research and practice*. Australian Council for Educational Research.
- Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (2019). *Joining together: Group theory and group skills* (12th ed.). Pearson.
- Kahu, E. R., & Nelson, K. (2018). Student engagement in the educational interface. *Higher Education Research & Development*, 37(1), 58–71.
- Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic inquiry*. SAGE Publications.
- Mercer, N., & Dawes, L. (2018). *The guided construction of knowledge: Talk amongst teachers and learners* (2nd ed.). Multilingual Matters.
- Moustakas, C. (1994). *Phenomenological research methods*. SAGE Publications.
- Nation, I. S. P. (2021). *Teaching ESL/EFL reading and writing* (3rd ed.). Routledge.
- OECD. (2023). *PISA 2022 results: The state of learning and equity in education*. OECD Publishing.
- Richards, J. C. (2022). *Teaching English through interaction and communication*. Cambridge University Press.
- Rosenblatt, L. M. (1995). *Literature as exploration* (5th ed.). Modern Language Association.
- UNESCO. (2023). *Global education monitoring report 2023: Technology in education—A tool on whose terms?* UNESCO Publishing.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press.
- Zimmerman, B. J. (2002). Becoming a self-regulated learner: An overview. *Theory Into Practice*, 41(2), 64–70.